

SZÁM.

Monka,
nevelő
orvát
Frid-
argit és
Flack
ding-
Soly-
Szász
Izidor,
Monka.

ik szá-
utólag
avicini
Boros

méter
lebon-
ységed,
eternyi
mélyen
Müller
rdekes,
közöl-
yszerű
lat. Én
Luczi
nát. —
en ve-
n szől-
st már
n a ki-
at, ha
Méric
eveslik
költőt
idegen
Több

Bottlik
öke 1

napi-

ada-

si.

n-épület.

KIS HAVI

JULISKA RAJZOL. (Lásd a 318. lapon.)

XXXVII. kötet, 20. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1889. november 17-én.

A GRÓFKISASSZONY ROKONAI.

— Elbeszélés. —

(Folytatás)

AGY küzködésben volt Tilda egy pár pillanatig. Láthatta mindenki, milyen nehezére esik megszólalnia. Csakhogy alkalmasint másra magyarázták ezt, mert Tilda azon törte a fejét, hogy ezt a félreértést mikép használhatná föl, hogy kimeneküljön a hinárból. Mert ha ki lehet menekülni, akkor töríkszakad, de ki kell menekülnie, bármily áron is. És most azt látta, hogy kimenekülhet.

Malvina kisasszony szólalt meg újra.

— No's? Nehezedre esik a beszéd, ugy-e? De azért csak mondd el, amit tudsz. Ugy-e, Dorka szokott torzképeket rajzolni?

— Régebben... igen... régebben szokott, felelé Tilda akadozva és fülig elvörösödvé. De a nagymama megtiltotta... és Dorka... igen... Dorka... Olyan jó... Dorka a világért sem akarna senkit bántani. Oh, kérem szépen, kedves jó Malvina kisasszony... ne szóljon erről neki, se a nagymamának... a nagymama annyira haragudnék! Igérem, hogy ezentul már többé... igen... ilyesmi többé nem fog történni, oh, csak mos taz egyszer bocsásson meg, hiszen senki sem gondolta, hogy ez a rajz ide kerül!

Nem tudott tovább beszélni, mert hangosan sirva fakadt. És azt akárki is láthatta, hogy igazi fájdalomtól, megrendüléstől sir, könnyei őszinték, Tilda igazán szerencsétlennnek érzi magát.

A jó Ottika pedig nem tudta soha hidegen nézni, ha valaki sir. Hát még ha

valakit szeretett! Látta, mily keservesen zokog Tilda, hát biz ő maga is rákezdedt a sirásra s odasietett Tildához, megölelte, megcsókolta.

— Ne sirj no, kedves Tilda.... hiszen nem olyan borzasztó nagy baj... Malvina kisasszony majd megbocsát Dorkának... majd én is kérem fogom... Nem is hisszük mi, hogy Dorka olyan gonosz... én nem is értem, hogy tehette... bizonyosan csak tréfára gondolt s nem jutott eszébe, hogy Malvina kisasszony is megláthatja.

Ernö nem szólt semmit, csak összeránczolta a homlokát és hol arra a szerencsétlen rajzra nézett, hol Malvina kisasszonyra, hol Tildára, aztán megrázta a fejét. Sehogysem értette a dolgot és ámbár világosan látta, s amit látott, azt hinnie kellett, mégsem hitte. De nem igen tudta volna megmondani, mért nem hiszi. Hát inkább csak hallgatott.

Malvina kisasszonyt meg egészen elérzékenyítette a két leányka zokogása. Milyen szép, hogy Tilda annyira a lelkére veszi a Dorka hibáját, annyira fél, busul miatta! Azután meg igaz is, hogy az a csufolódó rajz csak véletlenül került ide, nem volt arra szánva, hogy ő is lássa. Pedig ha nem látja, nincsen semmi baj.

— Ne sirjatok no, kedveseim, mondá nyájasan. Majd eligazítjuk a dolgot. Hiszen igaz, hogy nincs jogom úgy haragudni, mintha nekem küldték volna ezt a gunyrajzot. Nem is fogok róla szólani a nagymamának, kedves Tilda ne félj semmit. Magam sem szeretném busítani a kedves jó nagymamát. Egyáltalában nem is fogok többé beszélni erről a dologról.

De azt persze nem mondhatom, hogy nem lesz semmi következése. Az már szoros kötelességem, hogy Ottika mamája mindent tudjon, neki meg kell mondanom, hogy megítélhesse, valjon Ottikának szabad-e találkoznia olyan leánnyal, a ki ilyen vásott csinyt tud elkövetni. A rosz társaság nagyon veszedelmes. No de azt ígérem, hogy másnak nem szólok senki-nek s tudom, a grófné sem fog beszélni. Ráhagyjuk Dorkára, hogy számoljon a lelkiismeretével azért, amit tett.

Tilda hol vérvörös, hol meg halál-sápadt lett azalatt, míg a nevelőnő e szava-
kat mondta. És csak még hevesebben zo-
kogott, a pogány is megszánta volna. Mikor aztán hallotta Malvina kisasszony ígéretét, hogy nem fog szólani erről az egész históriáról, nagy nehezen, akadozva hebegte:

— Köszönöm... nagyon köszönöm... oh, de ne gondolja, hogy Dorka... oh, a kedves kis Dorka mama olyan jó!

És megint csak még hevesebben zo-
kogott, még pedig őszintén. Csakhogy a kik látták, aligha sejtették, mi az oka annak hogy Tilda annyira oda van. Alig-alig bírták lecsöndesíteni.

Malvina kisasszony, ki már eddig is szerette Tildát, most már épen nagyon megszerette. Gyöngéden megsimogatta s így szólt:

— Nyugodjál meg, kedvesem. Tudom, hogy nagyon szereted testvéredet, jó szíved van, kedves jó gyermek vagy.

Ottika is ölelgette, vigasztalta Tildát, ki nagynehezen megnyugodott kissé. Csak Ernő hallgatott makacsul.

És hallgattak aztán erről az egész

dologról mindnyájan az egész idő alatt, a míg Tilda ott volt a kastélyban; már leg-alább Tilda előtt. Mikor a gyermekek kint jártak a kertben, Malvina kisasszony so-káig beszélgetett a grófnéval, de csak ők ketten tudták, hogy miről. És mikor a gyermekek visszatértek a sétáról. Malvina kisasszony egészen nyugodt, nyájas volt. még szinte nyájasabb, vidámabb, mint egyébkor. Különösen Tildához csupa gyöngéd, szerető szavakat intézett.

Erre különben Tilda rá is szorult. Tökéletesen megváltozott. Mintha kicse-rélték volna. Komoran, elgondolkozva bá-mult maga elé s még csak mosolyogni sem tudott, akárhogy erőltette. A szemei kivörösödtek a sirástól, arca halavány lett s legjobban szeretett egyedül üldö-gélni. A grófné is gyöngéd szánakozással simogatta meg.

— Nem szabad ily szomorunak len-
ned, kedves gyermekem. Bizony még azt hihetnék, hogy rosz dolgod volt itt ná-lunk. No, ha busulsz is valamin, verd ki a fejedből!

De Tilda hiába akarta volna azt kiverni a fejből. Nem lehetett.

— Már tudja... már elmondta neki Malvina kisasszony... gondolá. Most már ő is azt hiszi, hogy Dorka... oh, kedves jó kis Dorka mama, ha tudnád, milyen szerencsétlen vagyok!

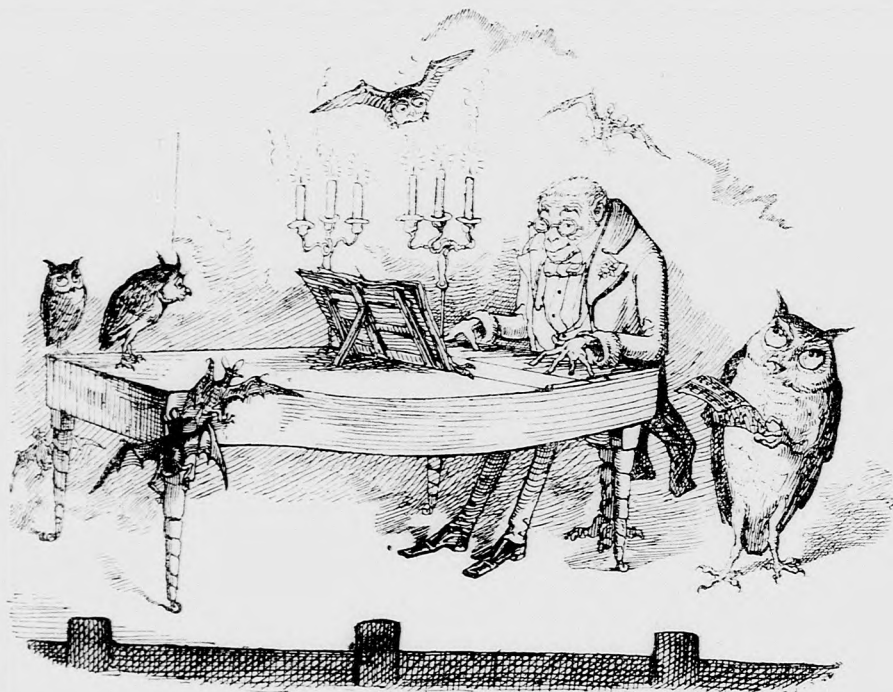
Persze, lett volna annak egy módja, hogy mindent rögtön tisztába hozzon. De arra nem is gondolt. Azaz gondolt egy-szer, de csak egy percze.

— Nem, az nem lehet, nem mondha-tom meg, akkor végem volna itt örökre... hiszen majd elmúlik... majd elfelejtik.

Szinte örült, mikor lefekvésre került a sor. Mivel a minap úgy félt a kísérteties szobától, most a Malvina kisasszony szobája mellett rendeztek be neki háló szobát. Itt már csak nem félhet, s pihenhet nyugodtan. Pedig dehogy pihent! Elaludni elaludt, de rémes álom üldözte egész éjjel. Mintha valami rettenetes szörnyeteg ker-

gette volna... aztán mintha valami feneketlen mocsárba sülyedt volna... rémülten ijedezett föl több ízben s végre már örült, hogy vége az éjszakának, megsza- badul a gyötrelmes álmoképektől.

Reggelre még sápadtabb volt, igazán meg lehetett sajnálni. A jó grófné valóban szinte aggódva mondá:

NAGY HANGVERSENY. (Lásd a 310. lapon.)

— Igazán, majdnem félek, hogy ilyen állapotban kerülsz haza. A kedves nagymama még azt hiheti, hogy valami nagy bajod történt itt nálunk, vagy bántott valaki.

— Oh dehogy, kérem... majd... majd elmulik.

— No, hát csak légy megint vidám, mint azelőtt. Majd nemsokára megint

eljösz, de akkor nem szabad ilyen busnak lenned.

S mikor Tilda már a kocsiban ült, melyen haza küldték, Malvina kisasszony is részvétellel mondá:

— Nagyon jószívű, kedves gyermek. Annyira a lelkére vette a testvére hibáját, hogy majdnem bele betegedett.

Otthon Tilda nagyon rajta volt, hogy semmit se vegyenek észre. De a Dorka figyelmét nem lehetett egykönnyen kiját-szani.

— Ugy látom, nem valami kelleme-sen töltötted az időt a kastélyban, mondá. Pedig most már azért sem panaszkodhatol, hogy Malvina kisasszony untatott, egészen a kedvetekre mulathattatok, amíg a nevelő odajárt.

— Oh, nem is volt addig semmi baj, amíg vissza nem tért... de azután... oh, Dorka, ha tudnád, mennyire gyűlölöm!

(Folytatása következik.)

A KIGYÓ-ÖLŐ.

OKFÉLE érdekes, szép madarunk van nekünk is mezőinken, erdeinkben, de az még is tagadhatatlan, hogy a legszebb, legérdekesebb madarak messze tőlünk, a forró égöv alatt tanyáznak. Ezek egyike az is,

a melyet most mutatok be: a kigyó-ölő madár.

Van neki tudós neve is, úgy hívják, hogy *gypogerus serpentarius*. Ez is csak azt mondja, hogy kigyópusztító. Mert valósággal az. Mintha csak azért volna a földön, hogy a kigyót és minden efféle alkalmatlan jószágot elpusztítson.

Ebben van is módja ott Afrikában, ahol otthon van. Mert ott mindenféle veszedelmes kigyó nagy bőségben csuszik-mászik, bajára és kárára az embernek és állatnak. És még sokkal több volna, ha ez a derék, bátor madár reggeltől estig,

napról-napra folytonosan nem üldözné és pusztitaná. Ezzel természetesen nagy hasznot tesz és meg is becsülik, mint az emberek jó barátját.

A kigyó-ölő jól megtermett, erős madár, szürke tollazattal, melyet fehér és fekete pöttyök tarkítanak. Röpülni nem igen szeret, de gyalogolni annál jobban tud, mert rendkívül hosszúak és erősek a lábai. Olyan hosszúak, hogy a fiatal madár, mikor még nem nőttek ki a szárnya

tollai, alig tudja magát egyensúlyban tartani a hosszú lábain, s ha hirtelen megriasztják és futni akar, hát eldül, mintha valami ingadozó, magas lábtón járna. De épen ezért a fiatalok nem is egyhamar bujnak elő a biztos fészekből. Már nagy kamaszok, hórihorgas magasra nőttek, de még mindig ott heverésznek a fészekben vagy közelében s az öregek hordják nekik az eledelt. De mikor aztán kinőtt a szárnyuk, akkor megélnék a maguk lábán és rögtön hozzáfognak a dolgukhoz, a kigyópusztításhoz.

Ezt a hasznos munkát nagy bátorsággal végzik. Mihelyt kigyót pillantanak meg, azonnal üldözőbe veszik, s akármi-lyen mérges kigyótól sem ijednek meg. Hiába akarna a kigyó elmenekülni, a gyorsabb madár utóléri s kezdődik a harcz, mely mindig a madár győzelmével végződik. A dühös kigyó persze védené magát, csakhogy hasztalan. A madár félig röpülve ront reá s egyik lába erős karmaival először is leszoritja a földhöz. Ekkor a kigyó fölágaskodik és marni akarna, de

nem férhet ellenfeléhez, mert ez szárnyaival csapkodja jobbról-balról addig-addig, míg a másik lába karmaival hirtelen megragadhatja és leszoríthatja a kigyó fejét is úgy, hogy ez többé mozdulni sem tud. Ekkor aztán a győztes madár hozzá vág erős csőrével s egy pillanat alatt széttépi, fölfalja.

Az afrikai benszülöttek igen nagyra tartják a kigyó-ölőt s a viláért sem bán- tanák. De az ott élő európaiak is meg- becsülik, sőt még a házuknál is tartják. Mert a kigyó-ölő könnyen megszeli- dül s barátságosan élédegél a többi baromfival. Ahol pedig ő él, ott nincs az udvaron, kertben, de még a környéken sem kigyó, bátran járnak- kelnek az emberek.

Igy hát meg is érdemli, hogy a hasz- nos madarak közt emlegessék.

NAGY HANGVERSENY.

(Képpel a 308. lapon.)

A FÜLDOBOT megrendítő,
Idegeket összerázó
Majomházj Maki, híres
Afrikai zongorázó

Megérkezett a városban
S nagy koncertet hirdetett;
Vonzott is a nagy terembe
Sok kíváncsi népeket.

Bagolyffy és Denevérj
Régi uri nemzetségek
Találkoztak a teremben
Zene hallgatása végett.

És főkép hogy hirtelen szárnyalt:
Bagolyvárj Ézsajás
Néhány dalt is énekel majd, —
No, lett sűrű tolongás!

Minden zugból és sarokból
Repült, mászott, ugrott elő,
— Akik napközben elbújnak —
A sok mű- és dalkedvelő.

Majomházj gyöngyen játszott,
Bagolyvárj szépen dalolt,
Ugy hogy mind a jelenlévő
Elragadtatással tapsolt.

Csakhogy a szomszéd szobában
Nem alhatott a kis Náci;
Koczogtatott s harsányan szólt:
»Csitt czinczogók! Vége! Ácsi!«

Erre művészek s vendégek
Megrettenve elhallgattak,
S tovább alhatott a Náci,
Neki fordulva a falnak.

Igy esett-é igazában?
Nem is tudja, ámbár mondta...
Maglehet, hogy igaz volt — de
Az is, hogy tán csak álmodta.

SZÁLKA ÉS GERENDA.

— Beszélyke. —

AGY ujságot tudott meg a kis Emilke. Nagyon nagyot, és hozzá még nagyon kedveset is. Holnap látogatóba jön messzi vidékről Klára néni és magával hozza a fiát is, Tónikát. És itt lesznek néhány napig.

Emilke már többször hallotta, hogy van neki egy kis rokona, épen akkora fiu, mint ő. Csakhogy ez a kis rokon messze lakott a vidéken, félre eső helyen s Emilke még soha sem látta, de sőt nem is hitte, hogy valaha látni fogja. Pedig nagyon szerette volna. Mert volt ugyan egy másik rokona is, a Bercki, a ki itt járt iskolába a fővárosban és gyakran eljött hozzájuk vasárnap vagy ünnepnapon ebédre; de hát ez már olyan nagy gimnazista fiu volt, hogy alig állt szóba a kis Emilkével; ha pedig szóba állt, abban bizony nem volt köszönet, mert csak azt éreztette vele, hogy mennyivel nagyobb, okosabb. Ez pedig egy csöppet sem volt mulatságos Emilkére nézve.

Volt azután még egy másik rokona is, Annuska, aki csak egy esztendővel volt öregebb. De hát ezzel sem tudott boldogulni. A kis leány nagyon szelid és kedves volt, azt nem lehetett tagadni; de semmikép sem akart olyan játékokkal mulatni, a melyekben Emilkének is mulatsága telt volna. Mindig csak a bábujaival játszott, aztán főzögetett, varrogatott, ami pedig, az már csak világos, nem fiunak való mulatság. Hiába hívogatta Emilke, hogy játszanak katonásdit, Annuska félt a puskától, még ha fából való volt is.

Hanem Tónika, no az már egészen más! Körülbelül épen olyan koru fiu, mint Emilke, tehát a legjobban összeillenek. Ezzel aztán már pompásan el fog mulatni.

Hozzá is készült komolyan, hogy illő módon fogadja vendégét. Mert Tónika természetesen az ő vendége lesz. Gondoskodni kell, hogy méltón fogadja. Rendbe is szedte Emilke mind a játékszereit. Eddig, mi tagadás benne, egy kis rendtelenség volt ott a szobájában, de most szaporán rendezgetett, rakosgatott. Az egyik asztalon szépen glédában álltak a vitéz ólom katonák, csatarendben, ágyúkkal és lovakkal. A másik asztalon szintén példás rendben sorakozott a nagy menzéria: elefánt, oroszlán, farkas, juh, szarvas, szép zöld fácskák közt. A sarokban egy széken pihent a vitézi kard, mellette a csákó, hozzá támasztva a puska, melyből ügyes rugóval igazán ki lehetett egy kis kavicsot löni. Volt ott egy kis vasut is, gyönyörű kis kocikkal, melyeken el lehetett utazni akár Amerikába is. Volt labda, volt bűgő és sok más mindenféle játék. És mind szépen rendbe állítva, előkészítve, válogatni lehetett köztök tetzés szerint.

Jöhet már Tónika. Fog is bámolni, örülni, amint belép az Emilke szobájába és megpillantja ezt a sok kincset, mellyel most ő is elmulathat. Alig is várta már Emilke, hogy vendége megérkezzék.

Hanem a megérkezéssel egy kis hiba esett. A vasuti vonat oly későn éjjel jött meg, hogy Emilke akkor már javában aludt. Váltig fogadkozott ugyan, hogy megvárja Tónikát, de a nagy várakozás-

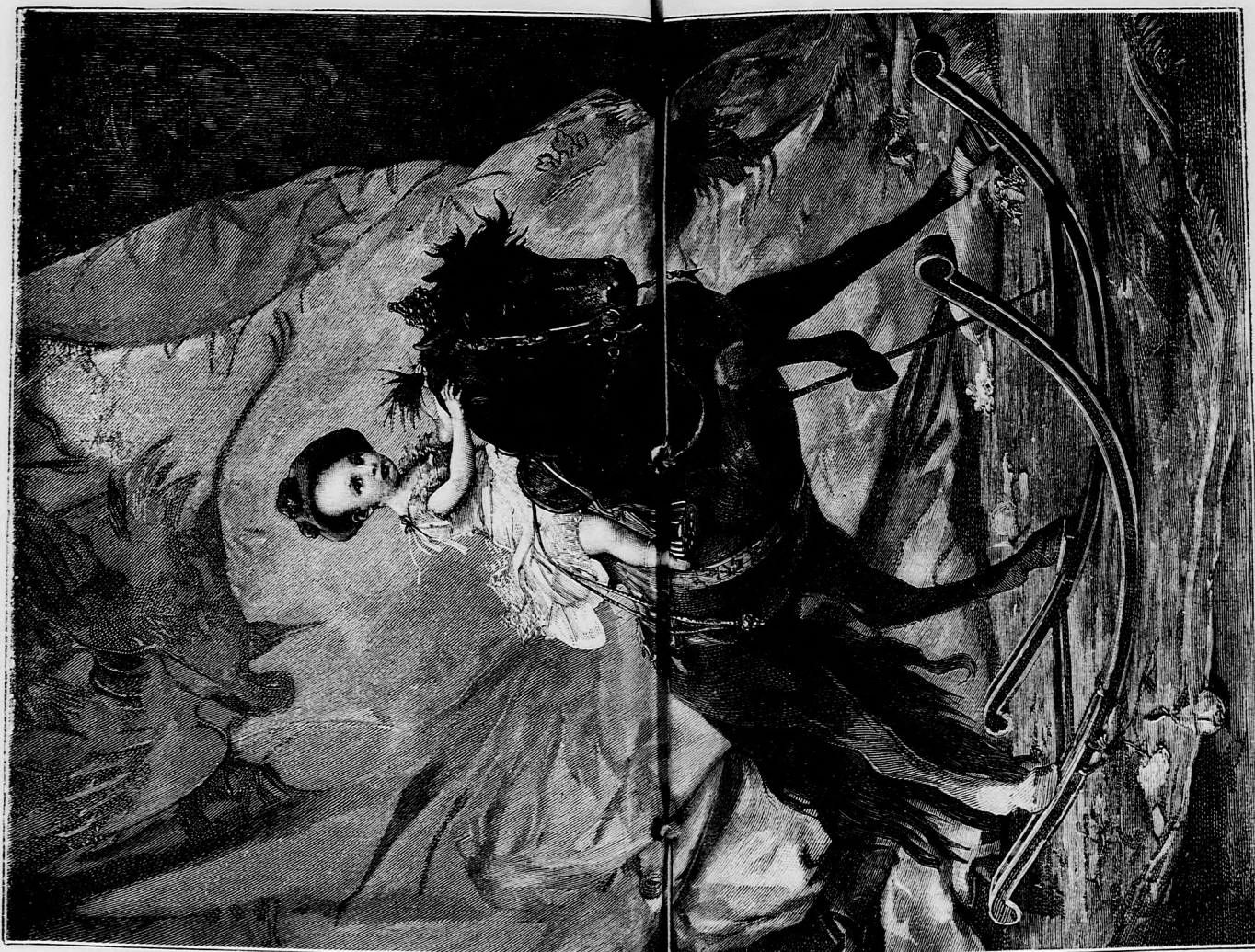
ban elálmosodott s szépen lefektették. A vendég megjött, de Emilke bizony nem volt ott a fogadásánál.

Hanem reggel annál korábban talpon volt. Csak-hogy ennek nem valami nagy hasznát látta. Mert reggel meg Tónika aludt ugyancsak sokáig, hogy megpihenjen a hosszú utazástól. Emilke türelmetlenül járt ide-oda és kérdezősködött, hogy legalább megtudja, milyen az a Tónika. De kíváncsiságát senki sem elégíthette ki, mert éjjel bizony semki sem nézegette valami nagyon Tónikát. A kocsiból a mamája ölben hozta fel, mert Tónika már utközben elaludt. Azonnal le is fektették, egy szobában a mamájával. Oda most még nem lehet bemenni, a vendégeket nem szabad zavarni.

Tehát várni kellett. Ez nagyon unalmas, de türelmes várakozással sok mindenféléhez hozzá lehet jutni. Végre is megnyílt a vendégszoba ajtaja s kilépett egy kék ruhás fiúcska, aki nem lehetett más, mint Tónika. Egyenesen a terített asztalhoz sietett, végig nézett rajta és türelmetlenül kiáltott:

— Hát nincs itt reggeli? Én éhes vagyok, reggelizni akarok!

Emilke egy pillanatra meghökkenve nézte. Ez már furcsa! Hát még csak jó reggelt sem kíván, oda sem hederít senki-

nek, csak a reggelijét sürgeti türelmetlenül? No bizony, nem valami szép szokások divatoznak ott a vidéken, ahol Tónikáék

laknak. De Emilke meg akarta mutatni, hogy ő jobban tudja. Oda sietett a kék ruhás fiúcskához és megölelte.

Te már bizonyosan reggeliztél, de én éhes vagyok.

Már azt Emilke sem tagadhatta, hogy éhezni rossz dolog; tehát nem vette nagyon rossz neven, hogy Tónikának először is ezen jár az esze. De nem kellett sokáig várnia, már hozta a szobaleány a reggelit és Tónika pompás étvágygyal hozzálátott a jó csokoládéhoz. Amíg ezt szüresölgette, mártogatta, még annyira sem figyelt Emilkére, mint előbb, még csak nem is felelt a kérdéseire. De mikor elkészült a reggelivel, akkor nagy kegyesen mégis megszólalt:

— No, hát most már mit csináljak?

— Most jöjj velem az én szobámba, megmutatom neked a játékszereimet. Van ám sok és nagyon szép, válogathatunk, hogy mit fogunk játszani.

Tónika, mert egyebet ugysem tudott volna tenni, elfogadta az Emilke meghívását. De amint oda értek a szobába, egy csöppet sem bámult a sok szép játékszeren. Közönyösen, unatkozva nézett végig az

— Te vagy a Tónika, ugy-e? Én meg az Emilke vagyok.

— Bánom is én, mikor éhes vagyok.

ólom katonákon, a kitömött kis állatkákon, sőt amúgy igazán meg sem nézte.

— Van ilyen otthon nekem is elég.

Sokkal jobban szeretnék most egy kicsit szaladgálni. Hát itt nincs kert a ház körül? Otthon reggeli után mindig az udvarra és a kertbe megyek.

— Kert... az bizony itt nincs, hanem ki szoktunk járni a sétátérre. De az éjjel eső esett s a mama azt mondta, hogy várni kell a sétával délutánig, míg egy kicsit fölszikkad a föld, mert most nagyon nedves. Nem is baj, eljátszunk addig itt a szobában.

— No már azt szeretném tudni, hogy mivel.

— Hát például itt az ólom katonákkal. Két részre osztjuk, s az egyik seregnek te leszel a vezére, a másikkal én.

— Eh, ez nagyon együgyű és unalmas játék! Ezek a katonák nem tudnak a maguk emberségéből megmozdulni, én pedig bizony nem tologatom őket.

— Akkor hát játszunk a menazseriával.

— Kell is nekem! Látok én juhot, kutyát eleget, még pedig elevenet.

Ekkor megpillantotta a széken a csákót, kardot, puskát.

— No, ez már inkább ér valamit, mondá.

Azt sem kérdezte kié, szabad-e, hanem fejébe csapta a csákót, derekára kötötte a kardot, vállára vetette a puskát és öklébe trombitálva kilépkedett a szobából, ott hagyva Emilket a faképnél. Még csak annyit sem mondott neki, hogy befellegzett. Akárha ott se lett volna Emilke.

Szó ami szó, de ennek már a fele sem volt tréfa s Emilke egészen elámulva és hüledezve nézett Tónika után. Még ha m ondanám sem igen hinné senki, hogy jó

kedvvel nézett utána. Sehogysem akart a dolog olyan lenni, a milyennek ő remélte. Miféle kis atyafi ez? Még hagyján, hogy elfelejt »jó reggelt« kívánni, illedelmesen köszönni; de azután jó ideig még csak nem is felelt, ha Emilke beszélt hozzá; mikor pedig most végre beszélt, hát csak fitymálta és ócsárolta a legszebb játékszereket, azután tessék!... fölszedte a katonásdihoz való játékszereket, de még csak nem is hívta Emilket, hogy játszanak együtt. Pedig a kard, puska, csákó az Emilkéé volna talán.

— No bizony, volt is miért olyan nagyon kívánczolni utána, hogy ide jöjjön, duzzogott Emilke nagy elégedetlenül. Ha tudtam volna, bizony nem készülök olyan nagyon, hogy a kedvében járjak!

Emilke szokva volt hozzá, hogy akár miféle baja-buja vagy öröme volt, mindjárt sietett vele a mamához. Most is oda sétált szépen a mama szobájába, hogy elpanaszolja kellemetlen tapasztalásait. De nem volt szerencséje. Klára néni, a Tónika mamája, ott volt a szobában, nagy csevegsében az Emilke mamájával. A néni, az persze nagyon kedves volt, nagyon szívesen fogadta az Emilke köszönését, megölelte, megcsókolta, kedvesen elbeszélgett vele. Máskor Emilke örült volna is nagyon az ilyen kedves nének; De most jobb szerette volna, ha nem találja itt. Mert azt már csak nem teheti, hogy a néni füle hallatára panaszkodjék a fia ellen? És még csak arra sem tudott hamarjában felelni, hogy hát voltaképen mit is keres itt?

— Mért nem vagy Tónikával? kérdé az Emilke mamája.

— Elment... hát nem lehetek vele.

— Elment? Már ugyan hová ment volna? szölt Klára néni. Itt lesz valahol a folyosón vagy az udvaron. Hívd elő vagy keresd meg, aztán játszatok együtt és legyetek jó barátok.

Ez nagyon szép, könnyü is mondani, de Emilke nem találta olyan könnyünek ezt meg is tenni. Hiszen ő mindjárt azon kezdte, hogy jó barátságot akart kötni Tónikával, előre örült is neki, de mikor Tónika oly gorombán ott hagyta a faképnél! De hát mégsem tehetett egyebet, mint hogy megindult és kereste Tónikát.

Három napig volt ott Klára néni Tónikával, de ez a három nap épenséggel nem olyan vidám és mulatságos három nap volt Emilkének, mint ő azt előre elképzelte. Akár szép, akár nem szép, de végre már örült, mikor harmadra a néni és Tónika odább utaztak. Most már legalább lehet a mamával is. Mert a míg a vendégek itt voltak, hozzá sem lehetett jutni a mamához, mindig ott volt vele a néni, vagy együtt kísértáltak, látogatóba mentek, vagy hozzájuk jöttek látogatók. Emilkének és Tónikának pedig mindig azt mondták, hogy ők csak mulassanak szépen együtt.

Emilke meg is próbálta ezt, eleget volt együtt Tónikával, mert nekik külön terítették egy kis asztalkánál, sétálni is együtt mentek a szobaleány felügyelete alatt, azután játszottak is együtt, de hát... de hát, mi türes-tagadás, Emilke sokat tapasztalt olyat, ami neki sehogy sem tetszett. És mikor végre egymaga volt a mamával, sietett is elmondani kellemetlen tapasztalásait.

— Tudod, mamácska... a Klára néni nagyon kedves, szeretem is nagyon, de a Tónika... no, az már egy csöppet sem olyan kedves, mint a mamája. Soha se jutott eszébe, hogy csak »jó reggelt« vagy »jó éjszakát« is kívánt volna... ha beszéltem hozzá, legtöbbször nem is figyelt, csak szaladgált vagy játszott tovább a maga kedvére, egy csöppet sem törődve vele, hogy én mit szeretnék játszani... a kardomat, puskámat elvitte és még csak nem is kérdezte, megengedem-e...

— Igazán? szölt a mama. Akkor hát szakasztott olyan, mint egy bizonyos kis fiu, a kit én ismerek.

— Kicsoda, kedves mama? És mit csinált az a kis fiu?

— Nagyon sokat épen olyan formát, amit most elmondtál. Mikor például látogatóba megy a Marika nénihez, erővel kell levenni fejről a kalapot, mert mindig elfelejti, hogy szépen köszönni illenék. Azután ha bemegy Annuskához, össze kutat mindent, elő szedi ami neki tetszik és játszik vele, nem kérdi Annuskától engedi-e, nem is hívja, hogy játszanak együtt, hanem ott hagyja a kis leányt a faképnél. Mikor pedig minap neki magának volt a nevenapja és több kis pajtása volt nála vendégül, hát ott hagyta őket mindnyájokat és egymaga ment le a kuthoz, hogy megpróbálja, jó-e a kis vizi puska, melyet ajándékba kapott; azzal pedig egy csöppet sem törődött, hogy a kis pajtásai unatkoznak és boszankodnak.

A mama egy szóval sem mondta, ki az, aki efféléket visz véghez; de Emilke mintha mégis tudta volna, mert egészen

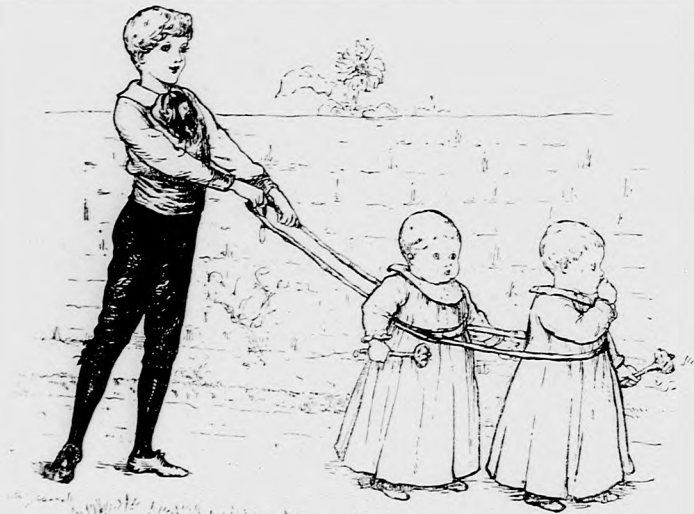
elvörösödve sütötte le a szemeit. De csakhamar visszanyerte a bátorságát. Hogy is ne? Tudott ám ő Tónikáról még egyebet is. Meg is mondta:

— Mikor ebédeltünk, mindig az ujjával nyult a tálba, bemocskolta az abroszt

és úgy tele tömte a száját, hogy beszélni sem tudott.

— Az bizony nem szép egy csöppet sem, felelt a mama. Épen mint az a bizonyos kis fiu... az is semmikép sem akarta megtanulni, hogy az asztalkendő arra való,

KETTŐS FOGAT.

*AZ ÉN két lovacskám iczike-piczike:
Az egyik Bandika, a másik Pistike.
Azt hiszik: engemet ők visznek, hordanak —
Pedig hát apróka, botorka lábokat
Csakis én tanítom, csak is én nevelem,
Hogy hosszabb sétát is tegyenek meg velem.*

hogy szépen tisztára törölje vele a száját, kezét, az ivó poharával egyre babrált, a villával meg folyvást csörgött, dobolt a tányéron... úgy emlékszem, mintha nem is valami régen lett volna... talán csak egy hete, hogy az apa e miatt megbüntette, mert a szép szó és intés nem használt.

Jaj, a mama nagyon kegyetlen kedvében van ma! Emilke úgy találta, hogy jobb lesz, ha nem beszél az asztalnál való helytelenségekről. De tudott ő egyebeket is Tónikáról, és török-szakad, de ha már bele fogott, hát bebizonyítja, hogy nagy oka van rá, ha nem gondol szívesen a kis

rokon látogatására, mert hát az nagyon neveletlen fiu.

— Oh, mamácska, láttad volna csak, mikor az utcán jártunk! No, bizony szégyeltem, mert nem lehetett vele illedelmesen sétálnom. Ha valami rácsos kerítés vagy kapu mellett haladtunk el, mindjárt elővett valami tollkést vagy egyéb tárgyat a zsebéből és végig zörögte a rácson, úgy hogy az emberek mérgesen néztek ránk. Ha valami tócsához vagy sáros helyhez értünk, dehogya került volna el! Egyenesen bele gázolt! Ha pedig az utca egyik oldaláról a másokra kellett átmenni, csak azértis mindig olyankor indult neki, mikor sok kocsí jött sebesen vágatva, úgy hogy a szobaleány, a ki velünk volt, folyvást sikoltzott. És ő még nevetett rajta. Hát ez mind szabad neki? És ha neki megengedi a mamája, miért tiltod te énnekem?

— Jaj, fiacskám, ez kissé másképván. Hogy én ezt vagy azt mért tiltom, azt én nagyon jól tudom. Hogy más mama mit tilt és mit nem, az nem az én gondom és nem is a tied, mert minden gyermeknek először is az a kötelessége, hogy a maga mamájának engedelmeskedjék, azzal pedig ne törődjék, hogy más gyermeknek mi szabad. De hát nem is hiszem, hogy Tónikának a mamája engedte volna meg az olyan helytelenségeket. Egyszer velünk is jött, mikor én sétáltam a mamájával. Akkor Tónika nagyon szépen illedelmesen jött velünk s ebből azt látom, hogy csak akkor rendetlenkedik, mikor tudja, hogy mamája nem látja. De hát az a bizonyos kis fiu, a kit említettem, ebben is szakasztott

olyan: mikor tudja, hogy a mama nincs itthon, egyre-másra követi el a helytelen csinyeket, még a szomszédból is jönnek panaszra, mert a labdájával ablakokat zuz be, kutyát-macskát megdobál, s épen a napokban kapott ki ilyesmiért.

Emilke most már végkép elhallgatott, erre már nem tudott felelni. Azt remélte, hogy nagyszerűen diadalmaskodni fog, mennyivel különb, derekabb ő mint a Tónika — és ime, sehogysem akar ez kisülni, hanem épen ellenkezőleg az, hogy ő is épen olyan, ha nem rosszabb. Bizony kár is volt szólni... de hiszen nem is szól ő meg többé másokat, mert utoljára még az fog kitünni, hogy akármiféle hibát talál másokban, azt mások meg ő benne találják meg. Ez rettenetes! Nagy kedve lett volna sirva fakadni, de nem tette... még azt mondanák, hogy: lám, Tónika mégis különb, ő legalább nem pityereg.

A mama pedig nagyon jól tudta, hol jár most az Emilke esze. És szeliden, de komolyan mondá:

— Lásd, kis fiam, a ki nem gondolja meg, hogy maga mit szokott cselekedni, az könnyen bele esik abba a hibába, hogy a más szemében meglátja a szálkát, de a maga szemében nem veszi észre a gerendát. Így mondja a példaszó. De a ki jóra törekszik, az nem azért fürkészi a mások hibáját, hogy kárörvendve elbeszélje, hanem, hogy magára gondoljon: valjon neki magának is nincs-e az a hibája? És ha látja máson, mily csúf az a hiba, akkor maga arra törekszik, hogy leszokjék róla. Ha a Tónika rossz példája erre tanított volna téged, hasznod lehetne belőle.

Emilke nem szólt, de nagyot gondolkozott. És azután arra törekedett, hogy amit másban olyan csúf hibának látott, azt maga is ne kövesse el s ne járjon úgy, hogy a más szemében látja a szálkát, a magáéban pedig nem veszi észre a gerendát. És ezen a jó uton derék ember vált belőle.

JULISKA RAJZOL.

(Képpel a czimlapon.)

MI LEGYEN hát, ki legyen hát
Az a jeles ábra,
Melyet most fogok rajzolni
A pala-táblára?

Mama legyen, vagy Antika?
Madár, fa vagy alma?
Buzavirág, torony, fecske?
Széna avagy szalma?

Szopogatom az írószárt,
Gondolkozom egyre
Végre valami csakugyan
Jutott az eszembe:

Lerajzolom Antikának
A Morga kutyánkat,
Amint vígan hol mögöttünk
Hol előttünk vágta.

Igy ni! Megvan! Nézd Antika:
Ez kutyánk, a Morga!
Nézi Anti s tapsikol rá:
»Jaj, de szép uborka!«

A LEGKISEBB KIRÁLY.

(Képpel a 312—313. lapokon.)

FOGADNI mernék, hogy akárhány van köztetek, aki már egyszer-mászor felkiáltott: »Jaj, ha én király volnék!«

Szép dolog is az, királynak lenni, de mikor még valaki nagyon kicsike,

hát bizony nagyon kevés hasznát veszi a királyságának, sőt néha bizony cserélne az olyan kis fiúval, aki nem király. Mert akkor vigabban és szabadabban mulathatna egészen a kedve szerint.

Ilyen az a kis király is, akit most mutatok be nektek. Biz az nem ül trónuson, hanem csak egy szép hintalovon, nincs is korona a fején, csak kalap, és nem is gondol egyébre, mint hogy jól hintázzon. Ez most a legkisebbik király Európában s neve XIII. Alfonz, Spanyolország királya. A mi szeretett jó királyunknak rokona, mert a mamája a mi királyunk családjából való. Így hát ez a piczike király minket jobban is érdekel.

Mondom, piczike, mert még csak negyedfél éves. Mikor született, már árva volt, mert az édes apja, a király, meghalt és így ő reá maradt a királyság. Ő persze arról édes-keveset tud még mai nap is, nem is töri a fejét az ország nehéz dolgaival, ezt jó mamája végzi el helyette. A kis királynak most még csak az a fődolga, hogy szépen növekedjék, erősödjék, hogy majd ha nagyra nő, derék király váljék belőle.

Van neki persze játékszere annyi, hogy se szere se száma, válogathat benne. De azért mégsem játszhatik oly szabadon a maga kedvére, mint más kis fiúk. Mert a kis királynak természetesen nem lehet akárki a pajtása. Sokszor, mikor más fiukat vig szaladgálásban lát, hozzájok akar menni. — csakhogy nem eresztik ám. A kis király sir, duzzog, toporzékol, de mind hiába: neki nem szabad más kis fiúkkal kergetőzni, buvócskázni, nincsen sok jó pajtása. De még ha a királyi palotában játszat is, ott is csak azt teheti, amit a szigorú czerimonia megenged. Egyszer a hinta-lovára akart felülni s egy udvari szolga fölsegítette. De azt a szolgát rögtön elcsapták, mert a királyhoz nem szabad másnak senkinek hozzá nyulni, csak a mamájának, a dadának és még egy szolgának, aki a kis király mellé van ren-

delve.
játészó
király
Csak
az er
unaln

szor,
szíves
val, a
is, m
palot
ország
kell t
tan é
ki m
akar
kis k
unaln
ez kir

nagy
érten
lesz,
kedve
most
és la
leczk
kára
akár

derél

MEG

ban
névsó
vács
Lam

delve. És ha az utcán, sétatéren lát vigan játszó fiukat, hiába kívánczok oda: a kis királynak nem illik közójök keveredni. Csak köszönni kell szépen, feszesen, mikor az emberek köszönnnek neki. Ez pedig unalmas.

Meg is teszi a kis király akárhány-szor, hogy sirva fakad s tudom, ilyenkor szívesen cserélne akármelyik más kis fiu-val, a kinem király. De még olyankor is, mikor valami nagy czerimonia van a palotában s a kis királyt bemutatják az ország nagyjainak. A kis királynak ott kell ülnie órahosszat csöndesen, nyugodtan és nézni a sok idegen embert, a ki mind szörnyen komoly s egyik sem akar vele játszani. Meg is tette már a kis király egy párszor azt, hogy ilyenkor unalmában szépecskén elaludt, akár illik ez királyhoz, akár nem.

Majd egy pár esztendő mulva, ha nagyobbra nő, akkor már jobban fogja érteni, hogy micsoda ő. De az még sokáig lesz, mikor mint igazi király a maga kedve szerint fog cselekedhetni. Mert most még egy nagy sor tanulás van előtte és lassacskán már meg is kezdtek vele a leczkét, persze még nem könyvből. Nemso-kára azt is megkezdi és tanulni fog, mint akármelyik kis diák.

Reméljük, hogy jól fog tanulni és derék király lesz belőle.

BETÜ-REJTVÉNY.

1000

!

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »Kis Lap« XXXVII. kötet 10-dik számá-ban közölt körrejtvény megfejtőinek befejező névsora: Kherndl Margit, Hirsch Serena, Kovács Feri, ifj. Szüts Jenő, Böhm Joli és Erzsé, Lamm Zsiga, Müller Erzsike, Loewy Anna, Krása

Jenő, Laczkó Artur, Brudl Fülöp, ifj. Szilágyi Imre, Bergl Ernő, Maller Margit és Imre, Geisz Tibor, Lászlófalvy E. Margit és Árpád, Piukovics Gyözöke, Proszvimmer Béla, Fischer Oszkár, Dessewffy Alice, Steiner Kornél, Boskovits Sándor, Aladár és János, Feischl Irma és Jenő, Wodiáner Olga, Lövenberg Ida és Adèle, Mayer Hedvig, Roth Etelka, Fuchs Antonia, Szilvássy Elemér, Stern testvérek, Bacskády Béla, Szedor Annuska, Boros József, Blau Serena, Halász Pál és Tibor, Bernáth Olga, Festetits Sándor, Hérics Jolán, Endresz Juliska, Gartner Margit és Béla, Messer Rudolf, Tiszti Nellike, Kohn Ármin, Stein Andor és Pál, Rechnitzer Elvira, Wolfinger Elza, Bottlik Pista, Villányi Aranka, Janovitz Margit, Schlichter Emma, Vilma és Misi, Halácsy testvérek, Hadzsó Olga, Koller Vilma, Aranyossy Arisztid és Andor, Farkas Gizike, Pollák Aranka, Mitterdorfer Aurél, Bernáth Emil és Dezső, Ritter Miczi és Ilus, Murárik Berczi, Keppich Irén, Csergő Lenke, Ilon és Gabi, Kábdebo Jancsi, Sugár Katicza és Márta, Moesz Etelka és Iza, Reich Olga, Mitterdorfer Aurél, Forl Ferencz, Farkas Gizike, Führer Ilona, Tusák Angyal, Weisz László, Gyarmathy Rozika, Kaspárek Anna, Grósz Mariska, Szeszler József.

*

A »KIS LAP« XXXVII. köt. 17-dik számában közölt betürejtvény megfejtése:

Ernö pénze elfogyott.

Helyesen fejtették meg: Árkövy Rikhard, Halácsy testvérek, Piukovics Gyözöke, Dániel Tibor, Langfelder Olga és Ede, Lukács Margit, Szily Irma, Reinitz Béla, Leitner Jenő, Uferbach Gizella, Patai Tibor, Massanek Lenke, Beksics A. (nevedet ird ki egészen, különben más-kor nem közölhetem. F. b.) Vermesy Juliska, (hiányosan) Schlichter Emma, Vilma és Misa, Maller Margit és Imre, Manheimer Gizella és Hermine, Máday Andor és Pista, Wechsler Iván, Deáky Attila, Bottlik Pista, Schwartz Áron, Krása Jenő, Bernáth Emil, Riszdorfer Erzsike, Sugár Katicza és Márta, Reich Olga, Kábdebo Jancsi, Moesz Etelka és Iza, A nagyperkátoi zárdái növendékek, Feischl Irma és Jenő, Tenner Irén, Buzáth Mariska és Jolánka, ifj. Szilágyi Imre, Bánhegyi Géza, Beck József, Lehoczky Margit (kinek az írása? F. b.) Toldy Ernő, Lamm Zsiga, Csergő Lenke, Ilon és Gabi, Posztóczky Margit, Király Mariska és Erzsike, Simkovics Erzsike, Auer Irén, Klein Antonia, Weisz László, Wolfinger Elza, Surgóth Jenő, Roth Etelka, Villányi Aranka, Brüll Hugó, Dienes Mariska.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Stern testvérek. Micsoda fonákságot gondoltatok azzal, hogy közlés végett beküldtéték mint új rejtvényt éppen azt a koczka-rejtvényt, mely a »Kis Lap«-ban mostanában jelent meg? — **Szeder Annuska.** Irásoddal, tekintve a jó ügykezetet, már most is meg vagyok elégedve. A rejtvénynek talán sorát ejtethem. — **Kovács Feri.** Soraidat szívesen vettem. Üdvözöllek. — **Kaspárek Anna.** Megelégedésemre szolgál, hogy a »Kis Lap« annyira kielégít. Reményilem, jövőre is okulásodra és szórakozásodra lesz. A feladványok meg nem fejtését nem ekintem mulasztásnak. Ez minden kis olvasómnak joga, de nem kötelessége. — **Jaszenovics Izabella és Pista.** Körrejtvényetek nagyon is könnyű és nem is szabatos, mert minden második betűvel kezdődik, de azután két betű egymás után olvasandó (*dy*). Így nem igen van a szó elrejtve. — **Dessewffy Alice** Csábról kérdezi, hogy Dessewffy Antal rokona-e és hol lakik? Erre csak Dessewffy Antal felelhet, amire ezenel alkalmat adok neki. — **Geisz Tibor.** Ha neved nem volt a megfejtők sorában, jele, hogy a levelet nem kaptam meg. A számrejtvénynek talán sorát ejtem. — **Mayer Hedvig.** Besoroztam, de nagyon sok van ilyen előtte s így megjelenése későre marad. — **Vándory Lajoska.** Kis szindarabokat talál sz a »Forgó bácsi színháza« című kötetben, melyet az Eggenberger-féle budapesti könyvkereskedés adott ki. Ahhoz fordulj. — **Bacsikády Bela.** A történetkéd nem üti meg a közölhetőség mértékét. Ez nem baj. De az írásod nagyon hanyag és rendetlen, gimnázistától már többet várok. Jövő leveled, remélem, gondosabb és rendesebb írásu lesz. — **Lukács Margit.** A soraidban kifejezett érdeklődést s munkáságod részletes előadását kedves tudomásul veszem. — **Riszdorfer Erzsike.** Leveled ellen nemesak hogy kifogásom nincs, de azt igaz örömmel olvastam. — **Bernáth Dezső.** Nem szép, de tiszta írást követelek. Levélkéddel meg vagyok elégedve. — **Bottlik Dezső.** Kérésedet, ha el nem fogyott a 9. szám, a kiadó-hivatal szívesen fogja teljesíteni. — **Eisenstädter Anna.** Némi szükséges simításokkal az ügyes cikkecske meg fog jelenni. Máskor több helyet kérek a papíroson, amolyan margót (szélt), hogy az én pennám is kényelmesebben mozoghasson. — **L. Eördögh Árpád.** Már most minden rendén van s szent a béke. — **Bernáth Emil.** Minden pénteken délben. Örömmel nézek a kedves látogatás elé. — **Brüll Hugó.** Az újabb küldemény is bevált s várja sorát. — **Fesztly Margit.** Jenőkének megtérését ügyesen adtad elő. Közlésre azonban még nem alkalmas. — **Messer Rudolf.** A Révai testvéreknél (Városház tere) tán akad még

nehány példány a »Forgó bácsi Abéczejéből«. A rejtvényt úgy igyekezzél megszerkeszteni, hogy a kettős mássalhangzók egy betű-számba menjenek. — **Rapoch Luizika.** A napokban egy madárka megkocozgatta ablakomat. Megkérdeztem, mit akar? Azt mondta: N. Kanizsáról jön s onnan hirt hoz, de nem kellemeset ám; tudomra adta ugyanis, hogy te a »Kis Lap«-ot, melyet azelőtt oly szívesen olvastál, most érintetlen hagyod. Pedig — így csiripolt a póstamadárka — más gyermekektől is tudom, hogy a »Kis Lap« még most is olyan hasznosan szórakoztató mint azelőtt. A »K. L.« tehát nem is változott meg, hanem bizony tán Luizika. Mi lehet ennek az oka? Várom a madárkát az új hírrel. — **Surgóth Jenő.** Ennél bizony érdekesebb történetkéd is találtál volna, mely jobban megérdemeli az átültetés fáradságát. Nehány németes fordulat kivételével, munkád, mint magyaritás, dicséretre méltó. — **Gyarmathy Margit.** A harminczhárom kis lány szíves üdvözlöte kedvesen hangzik vissza szívemben s százszorosan viszonozom azt. Szeretetre-méltó levelkédet megörzöm. — **Wertheimer Olga és Irén.** Aki veletek el akarta hitetni azt a babonát, az együgyű és tudatlan teremtés. Aki igazán hiszi a jó Istent, az a babonán csak mosolyogni tud. — **Szentiványi Lajos, Szeszler József, Bobroviczky Anna.** Az elhasznált bélyegeket beküldhetitek nekem. Én valami jótékony célra fordítom. — **Ravasz Laci.** Amily fájdalmasan esik olvasnom, hogy legkisebbik testvérekébe bele halt abba a rettenetes betegségbe, ép oly jól esik megértenem soraidból, hogy te már kivergődtél belőle. Kivánságodat a kiadóhivatallal közöltem s az igyekszik azt a hiányzó számot részre megküldeni. — **Nagy Margit.** »Karácson«, »Székesfehérvár« s »Oráng-utáng«: rendszeren e három közül az egyikkel kezd próbálkozni minden új kis olvasóm, aki persze nem tudhatja, hogy előtte hány százan tették meg ugyan-ezt a kísérletet. Majd később megtanulsz kevésbé ismert szavakból alkotni képes rejtvényt. — **Weisz Árpádka.** A megfejtett név kimaradt soraidból. Nyilván ott rekedt a tolladban, ám helyébe három kövér pocza szaladt ki belőle. De mert még hat éves sem vagy, nem veszem tőled olyan szigoruan. — *Több levélről a jövő számban.*

BÜNTETÉS.

Str. testvérek levele tán szándékosan olyan piszkos és rongyos? Avagy Szebenben nem akadna tiszta papíros? Sem olló? *F. b.*